

Aan de raad van de gemeente Olst-Wijhe.

Raadsvergadering d.d. 6 november 2017
Agendapunt 9
Opiniërend besproken d.d. n.v.t.
Portefeuillehouder wethouder A.G.J. Bosch

Zaaknummer 2648-2017
Datum B&W-besluit 17 oktober 2017

Onderwerp

Voorstel tot het vaststellen van de begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 alsmede de 1e begrotingswijziging 2018

BIJLAGEN:

Begroting 2018 <https://dmidoffice.olst-wijhe.nl/mp/document/14796>

INLEIDING

Hierbij bieden wij u de ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021 ter vaststelling aan. De ontwerpbegroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021 laten, in tegenstelling tot de verwachting in de Kadernota 2018-2021, een negatief resultaat zien. De Kadernota 2018-2021, vastgesteld in uw vergadering van 3 juli jl. vormt de basis voor de aangeboden begroting. In de begroting 2018 is nog geen rekening gehouden met de uitkomsten van de Septembercirculaire 2017.

In dit raadsvoorstel, dat bij deze begroting hoort, wordt een oplossing aangedragen voor de dekking van het negatieve resultaat. Daarbij wordt ook rekening gehouden met de volgende aspecten.

Voor de bijdrage DOWR I, I-visie, was in de Kadernota een p.m. post opgenomen. Ook hebben wij uw raad aangegeven te komen met een voorstel over de ondersteuning van evenementen - en organisaties. Verder zijn er sinds het opstellen van de gedetailleerde ramingen van de conceptbegroting enkele ontwikkelingen te constateren.

In het raadsvoorstel maken we inzichtelijk wat de budgettaire consequenties zijn van deze ontwikkelingen en ambities. Ook de consequenties van de Septembercirculaire 2017 zullen wij in dit raadsvoorstel verwerken.

BEOOGD RESULTAAT

Het vaststellen van de Begroting 2018 en de meerjarenraming 2019-2021.
Instemmen met de 1^e begrotingswijziging 2018.

KADER

De Gemeentewet, het Besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies, de begrotingsrichtlijnen 2018 en de Kadernota 2018-2021.

ARGUMENTEN

Beleidsvoornemens 2018

Veel beleidskaders zijn in de afgelopen jaren vastgesteld of geactualiseerd. Het jaar 2018 staat met name in het teken van uitvoering van diverse beleidskaders. De belangrijkste activiteiten zijn:

- Invulling geven aan participatie als vervolg op het advies van de Rekenkamercommissie.
- Uitvoering geven aan het uitvoeringsprogramma 2018 van de visie dienstverlening.
- Uitvoering gegeven aan het jaarplan integrale veiligheid 2018/2019.
- Uitvoering geven aan het IBOR plan (beheer openbare ruimte).
- Actualisatie van het bestemmingsplan Wesepe en herziening van het bestemmingsplan Buitengebied.
- Invulling geven aan de uitvoeringsagenda van de Woonvisie.
- Uitvoering van het programma Samen duurzaam.
- De programmatische aanpak van de transformatie van het sociaal domein.
- Evaluatie van de nota "Sport- en Cultuurstimulering Olst-Wijhe 2014-2018".
- Evaluatie van het Beleidskader Participatiewet 2015-2018.

Financieel beeld van de jaarschijf 2018 en perspectief van de meerjarenraming 2019-2021

Bij het opstellen van de gedetailleerde ramingen van baten en lasten (na de Kadernota) wordt duidelijk hoe bepaalde aannames in de kadernota in de gedetailleerde begroting doorwerken.

Het beeld van het meerjarenperspectief van de ontwerpbegroting 2018-2021 (incl. het noodzakelijke en gewenste nieuw beleid, zoals opgevoerd in de Kadernota 2018) is als volgt.

Financieel kader Ontwerpbegroting	2018	2019	2020	2021
Ontwerpbegroting 2018-2019	-73.149	-160.227	-11.691	-11.879

Uitkomsten septembercirculaire 2017

De uitkomsten van de septembercirculaire zijn berekend. Deze circulaire heet beleidsarm te zijn. Er is nog geen nieuw kabinet. Wel is in de Miljoenennota 2018 door het demissionaire kabinet een aantal maatregelen opgenomen die een doorwerking hebben naar het gemeentefonds. De ontwikkelingen van de algemene uitkering laten voor onze gemeente vooral in de eerste jaren een positief beeld zien. De effecten zijn in het financiële overzicht op pag. 4 opgenomen.

Op het gebied van met name het sociale domein zijn in de septembercirculaire 2017 ook mutaties aangegeven die budgettair neutraal (ten laste van het budget sociaal domein) in de begroting doorwerken. Het gaat om de volgende mutaties. Voorgesteld wordt deze via de begrotingswijziging in de begroting mee te nemen.

Algemene Uitkering: effecten uit de septembercirculaire				* € 1.000
Budgettair neutrale mutaties	2018	2019	2020	2021
Integratie uitkering WMO (huishoudelijke hulp)	7	7	7	8
Integratie uitkering sociaal domein:				
- Jeugd	-22	-11	-14	-11
- WMO Begeleiding	-36	-41	-58	-41
- Participatie			15	-12
Taakmutatie Wet Innovatie en Kw aliteit Kinderopvang (IKK)	2	1	1	1
Te verwerken mutatie op conceptbegroting	-49	-44	-49	-55

Aantal ontwikkelingen na de Kadernota 2018-2021

Na het opstellen van de Kadernota is er een aantal ontwikkelingen te signaleren, die van invloed zijn op de begroting 2018 en volgende jaren. Tot die groep horen ook een aantal ambities die in de kadernota al waren aangekondigd, zoals de concretisering van de budgetten voor de uitvoering van de I-visie en de ondersteuning van evenementen en -organisaties. De ontwikkelingen/ambities zijn ingedeeld in de gebruikelijke categorieën: autonome ontwikkelingen, noodzakelijk nieuw beleid en gewenst nieuw beleid.

Hieronder volgt per onderdeel een toelichting.

Verhoging bijdrage Fonds gezamenlijke uitvoering VNG

Dit betreft een bijdrage aan de VNG voor landelijke activiteiten, die in het verleden rechtstreeks aan de VNG toegekend werden uit het gemeentefonds. De bijdrage loopt nu via de gemeenten en blijkt € 31.500 hoger uit te vallen dan in de Kadernota 2018-2021 is geraamd. In de Kadernota is de bijdrage voor het Fonds gezamenlijke uitvoering VNG toegelicht. Omdat de bijdrage ook betrekking heeft op activiteiten uit het sociale domein ligt het voor de hand een deel van de verhoging (afgerond € 16.500) te dekken uit het budget sociaal domein. Dit is ca. 30% van de totale bijdrage voor het Fonds.

Vrijval budget collectief vervoer

Voor het collectief vervoer is voor 2017 een bedrag geraamd van ongeveer € 250.000. De te verwachten werkelijke uitgaven bedragen aan de hand van de uitgaven tot september € 180.000. Er wordt steeds meer door klanten zelf een oplossing gevonden voor een vervoersprobleem door gebruik te maken van mogelijkheden binnen het sociale netwerk of door gebruik te maken van algemene voorzieningen, zoals de Algemene Hulpdienst. In de tweede bestuursrapportage 2017 blijkt dat er structureel € 50.000 kan vrijvallen op de uitvoering van collectief vervoer.

Uitvoeringsplan DOWR I

Voor de bijdrage DOWR I, I-visie, was in de Kadernota een p.m. post opgenomen. Deze is nu geconcretiseerd in het uitvoeringsplan DOWR i-werkorganisatie.

Verhoging bijdrage Regio Zwolle

Een verhoging van de deelname aan de Regio Zwolle is aangekondigd. Het gaat om een bedrag van € 0,23 per inwoner voor 2 jaar. De structurele begroting van de Regio Zwolle bestaat momenteel uit een bijdrage van 1 euro per inwoner, een bijdrage van € 75.000 van Drenthe en een bijdrage van € 148.000 van Zwolle-Kampen Netwerkstad (ZKN). Bovendien dragen de provincies Overijssel, Flevoland en Gelderland fors bij op project- en/of programmabasis.

Al langere tijd is bekend dat ZKN per 1-1-2018 zal worden opgeheven en volledig vervangen gaat worden door de regionale samenwerking. De gemeente Zwolle is bereid gevonden om de bestaande bijdrage aan ZKN (€ 74.000) te continueren maar dan aan de Regio Zwolle. Daarnaast wil de Regio Zwolle meer uitvoeringskracht organiseren om het ambitieniveau naar een volgende stap te brengen. Daarom zal er een trainee (afgestudeerde HBO/universitair) via het traineeprogramma van de Talentenregio of VNG worden aangetrokken met als jaarlijkse kosten €50.000.

Voor het resterende tekort is een tijdelijke oplossing gevonden voor de jaren 2018 en 2019. Tijdelijk, want binnen de Doorontwikkeling Proeftuin Regio Zwolle is een viertal projectlijnen opgezet die zicht moeten geven op de opgaven en mogelijkheden van de regionale samenwerking op de (middel-)lange termijn. Die projectlijnen moeten ook een meerjarig en structureel financieringsmodel, een breed responsief investeringsbudget en structurele borging van de faciliterende instellingen binnen de Regio Zwolle gaan opleveren. Bij de voorbereidingen op die besluitvorming (in de loop van 2018) zullen de gemeenteraden nadrukkelijk betrokken worden.

Met deze tijdelijke oplossing zal de jaarlijkse bijdrage per inwoner voor de jaren 2018 en 2019 €1,23 gaan bedragen. Indien uw raad akkoord gaat met deze tijdelijke verhoging dan komt daarmee de bijdrage van de gemeente Olst-Wijhe op circa € 22.087, dus € 4.130 hoger dan in 2017 (gebaseerd op het inwonertal op 1-1-2017: 17.957).

Deze incidentele lasten kunnen gedekt worden door een incidentele dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Digitaal werken/ vervanging Ipads

De huidige I-pads voor het gebruik voor papierloos vergaderen door de raad, college en een deel van de organisatie zijn afgeschreven. Met de bedrijfszekerheid van de huidige Ipads lopen we risico's. Daarom is het noodzakelijk de I-pads begin volgend jaar te vervangen, zodat de nieuwe raad, college en een deel van de organisatie kan beschikken over nieuwe I-pads, die weer 4 jaar mee kunnen. De incidentele lasten worden geraamd op: € 53.000. In de Kadernota 2019-2022 worden voorstellen gedaan om structureel budget te ramen voor de vervanging in de toekomst.

Deze incidentele verhoging kan gedekt worden door een incidentele dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Formatie griffie

De griffie heeft aan de werkgeverscommissie van de raad om extra formatie gevraagd voor ondersteuning van de raads werkgroep Communicatie en participatie en de opstart van de nieuwe raadsperiode. De ondersteuning vloeit onder andere voort uit de adviezen die de Rekenkamercommissie heeft gegeven ten aanzien van de rol van de raad en de democratische legitimiteit in het kader van overheidsparticipatie. Vooralsnog wordt uitgegaan van incidentele lasten, die in 2017 via de bestuursrapportage worden geregeld en in 2018 via de begroting. Deze incidentele verhoging kan gedekt worden door een incidentele dekking uit de reserve Nader te bestemmen middelen.

Privacy

Het uitvoeringsplan I-visie behandelt niet de eisen die gesteld worden vanuit de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp). Privacy en gegevensbescherming is een afzonderlijk aandachtsgebied dat overigens wel raakvlakken heeft met informatieveiligheid en eisen stelt aan informatieveiligheidsbeleid en informatieveiligheidsmaatregelen. Eind 2017 wordt een plan ontwikkeld om vóór 28 mei 2018 voorbereid te zijn op de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Er is daarbij gekozen voor een DOWR brede aanpak met externe ondersteuning, waarbij gemeenten zelf aan zet zijn en nog afstemming zal plaatsvinden over wat we gezamenlijk aan privacy gaan doen en wat afzonderlijk. De eventuele budgettaire consequenties van dit onderzoek wordt aan het eind van 2017 bekend. De financiële consequenties voor 2018 kunnen worden meegenomen in de eerste berap 2018 en de Kadernota 2019.

Ondersteuning van evenementen (-organisaties)

Wij hebben besloten om de evenementenorganisaties te ontzorgen in de inzameling van afval. Tot op heden is de werkwijze zo dat evenementenorganisaties zelf verantwoordelijk zijn voor het halen en brengen van gemeentelijke containers en de verwerking van het afval. Verwerking en het halen en brengen en legen van de containers komt nu in gemeentelijke handen te liggen. Evenementenorganisaties hoeven dit niet langer zelf te regelen. Wij introduceren tegelijkertijd een gescheiden afvalinzamelingsstelsel dat samen met ROVA is ontwikkeld.

Om de evenementenorganisaties verder te ontlasten hebben wij ook besloten om de leges voor vergunningen en ontheffingen, waarbij meestal vrijwilligers zijn betrokken, af te schaffen. Concreet wordt bedoeld: de collectievergunning, de vergunning voor kledinginzameling, de aanstelling van verkeersregelaars, ontheffing voor paas- en kampvuren (hierna vreugdevuren) en de vergunning voor het brandveilig gebruik van een tent (behorend bij een evenement of snuffelmarkt) en de vergunningen en ontheffingen die betrekking hebben op het organiseren van een evenement.

Met deze besluiten hangen de volgende lasten samen: evenementenafval: € 8.000 structureel.
Heroverweging leges voor evenementen: € 8.500 structureel.

Samengevat zijn hieronder de consequenties van deze ontwikkelingen en voornemens, inclusief mogelijke dekking, afgezet tegen het resultaat van de ontwerpbegroting 2018-2021.

Financieel kader Vast te stellen begroting	2018	2019	2020	2021
Ontw erpbegroting 2018-2019	-73.149	-160.227	-11.691	-11.879
Ontw ikkeling Algemene Uitkering Septembercirculaire 2017	71.000	29.000	-13.000	3.000
Autonome ontw ikkelingen na ontw erpbegroting:				
- Verhoging bijdrage Fonds gezamenlijke uitvoering VNG	-31.500	-31.500	-31.500	-31.500
- Collectief vervoer: vrijval budget	50.000	50.000	50.000	50.000
Noodzakelijk nieuw beleid				
- Uitvoering I-visie	-72.000	-57.000	-34.500	-34.500
- Verhoging bijdrage regio Zwolle	-4.150	-4.150		
- Digitaal werken/vervanging tablets	-53.000			
- Formatie Griffie	-9.375			
- Privacy	pm	pm	pm	pm
Gewenst nieuw beleid				
- Ondersteuning evenementen en -organisaties	-16.500	-16.500	-16.500	-16.500
Begroting 2018-2021	-138.674	-190.377	-57.191	-41.379
Dekkingsmogelijkheden				
- Incidentele kosten uit res nader te bestemmen middelen	66.525	4.150	0	
- Verhoging bijdrage Fonds GGU: uit budget SD	16.500	16.500	16.500	16.500
Begroting 2018-2021	-55.649	-169.727	-40.691	-24.879

Met inachtneming van de incidentele dekkingsmogelijkheden ziet het perspectief er als volgt uit:

Financieel kader Vast te stellen begroting	2018	2019	2020	2021
Begroting 2018-2021	-55.649	-169.727	-40.691	-24.879

Vanuit een solide financieel beleid is het wenselijk om de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021 zoveel mogelijk in evenwicht te brengen. De eerste jaarschijf 2018 kan zo nodig incidenteel sluitend gemaakt worden. De laatste jaarschijf dient structureel sluitend te zijn. Uitgaande van de laatste jaarschijf is het op te lossen tekort afgerond € 25.000.

Oplossingsvoorstel

Vanuit ons uitgangspunt om de begroting 2018 en de meerjarenbegroting 2019-2021 zoveel mogelijk meerjarig in evenwicht te brengen, stellen wij voor de volgende budgetten, die nog beïnvloedbaar zijn, in te zetten als dekkingsmiddelen, te weten het budget voor verkeersmaatregelen (€ 25.000), het verminderen van het budget voor overheidsparticipatie met € 10.000 en de verlaging van het budget voor de gladheidsbestrijding (van € 50.000 naar € 40.000).

Met betrekking tot de inzet van het budget verkeersmaatregelen als dekkingsmiddel wordt opgemerkt, dat de provincie voornemens is voor het realiseren van kleine verkeersmaatregelen budget beschikbaar te stellen. Dit budget is beschikbaar als cofinanciering. Voor 2018 zullen wij – wanneer aan de orde – in concrete gevallen via de bestuursrapportage met voorstellen komen voor het uitvoeren van verkeersmaatregelen. In de Kadernota 2019 kan alsnog structureel budget voor verkeersmaatregelen meegewogen worden.

Ten aanzien van het budget overheidsparticipatie merken wij op dat de voorgestelde vermindering resulteert in minder uitbreiding van het budget. Het budget zou volgens de begroting van € 25.000 in 2017 toegroeien naar € 50.000 in 2018, en gaat in dit voorstel naar € 40.000, maar groeit ten opzichte van de begroting 2017.

Met betrekking tot het budget gladheidsbestrijding overwegen wij het volgende. Op basis van een gemiddeld uitgavenpatroon was het budget voor gladheidsbestrijding via de Kadernota 2018 opgehoogd met structureel € 25.000. De verhoging is berekend op basis van een gemiddeld uitgavenpatroon over 9 jaar, uitschieters niet meegerekend. Een kritische blik op het uitgavenpatroon leert, pieken in de uitgaven door extreme winters buiten beschouwing gelaten, dat het uitgavenpatroon in de laatste zes jaar maximaal € 40.000 bedroeg. Een korting op het budget van € 10.000 moet mogelijk zijn (extreme winters buiten beschouwing gelaten).

Ondanks de mogelijke dekkingsopties is er, zonder een verhoging van de OZB, onvoldoende ruimte in de exploitatie om de meerjarenbegroting voor meerdere jaarschijven in evenwicht te brengen. Om tegemoet te komen aan de intentie van uw raadsbesluit bij de behandeling van de Kadernota, waarbij er van uitgegaan werd, dat er voldoende ruimte zou zitten in het exploitatieresultaat, wordt voorgesteld om uit te gaan van een verhoging van de OZB met 0,5% in plaats van 1%. Dit voorstel past naar onze mening in het coalitieakkoord dat als uitgangspunt heeft geformuleerd dat de lastendruk voor huishoudens en bedrijven wordt beheerst en de onroerende zaakbelasting in beginsel de komende jaren niet wordt verhoogd, met uitzondering van de inflatiecorrectie.

Het vernieuwde totaalbeeld van de ontwerpbegroting 2018-2021 luidt dan als volgt:

Voorstel sluitend maken begroting 2018-2021	2018	2019	2020	2021
Begroting 2018-2021	-55.649	-169.727	-40.691	-24.879
Heffing OZB: tarief indexeren met 0,5%	20.000	20.000	20.000	20.000
Overheidsparticipatie: budget verminderen met 20%	10.000	10.000	10.000	10.000
Verkeersmaatregelen: budget laten vervallen	25.000	25.000	25.000	25.000
Verlaging budget gladheidsbestrijding	10.000	10.000	10.000	10.000
	9.351	-104.727	24.309	40.121

DRAAGVLAK

--

FINANCIËLE CONSEQUENTIES

De financiële consequenties zijn hierboven weergegeven. Het uiteindelijke meerjarenperspectief komt samengevat neer op het volgende beeld.

Financieel kader Vast te stellen begroting	2018	2019	2020	2021
	9.351	-104.727	24.309	40.121

AANPAK/UITVOERING

--

VOORSTEL

1. de ontwerpbegroting 2018 en het meerjarenperspectief 2019-2021 vast te stellen;
2. in te stemmen met de 1^e begrotingswijziging 2018, waarmee de in dit raadsvoorstel geschetste ontwikkelingen onderdeel uitmaken van de begroting 2018.

Burgemeester en wethouders van Olst-Wijhe
de secretaris

drs. D.L.W. (Dries) Zielhuis

de burgemeester

A.G.J. (Ton) Strien

Informatie in te winnen bij:
Gerard Luijmes/Trudy Ruygh
Telefoonnummer: 14 0570

Onderwerp Besluit tot het vaststellen van de begroting 2018 en de meerjarenraming
2019-2010 alsmede de 1e begrotingswijziging 2018

De raad van de gemeente Olst-Wijhe;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 17 oktober 2017 alsmede het aangenomen amendement van VVD, CDA en Gemeentebelangen Olst-Wijhe d.d. 6 november 2017 over het niet verhogen van de opbrengst van de onroerendzaakbelasting;

gelet op artikel 191 van de Gemeentewet;

besluit:

1. de ontwerpbegroting 2018 en het meerjarenperspectief 2019-2021 vast te stellen;
2. in te stemmen met de 1^e begrotingswijziging 2018, waarmee de in dit raadsvoorstel geschetste ontwikkelingen onderdeel uitmaken van de begroting 2018, met inachtneming van het amendement onroerendzaakbelasting.

Aldus besloten in de openbare raadsvergadering d.d. 6 november 2017.

De raad voornoemd,
de griffier

B.A. (Bart) Duursema

de voorzitter

A.G.J. (Ton) Strien